

Premijer Andrej Plenković je zadužen za dijeljenje milostinje iz Bruxellesa, njegovi ministri moraju štedjeti i braniti neobranjivo. To se u našoj političkoj sceni naziva tehničkom podjelom rada. Ipak, dobro je javno znati da naš premijer dijeli a njegovi ministri pokušavaju štedjeti. Tako je 'mana' iz neba postala prokletstvo. Podjela rada postavlja pitanje: što nam donosi jesen i još više predstojeća zima?

Polako se priznaje kako će se ponoviti turistička žetva iz 2019. godine. Tom se prilikom ne govori o inflaciji. Općenito u Hrvatskoj nije mudro govoriti o problemima već o užicima koje donosi vlada Andreja Plenkovića građanima što se vidi po izjavama kao što je „da mi nismo dali“ i tome slično. Sve to plaćaju hrvatski građani koji, putem poreza i doprinosa kao i ostalih nameta, plaćaju pijanstvo koje traje godinama. Pijanstvo je daleko veće nego što je to bilo u vrijeme Ive Sanadera koji je otišao u trenutku najvećeg „opuštanja“. Zdravko Marić je vidio da se pijanstvo ovom i ovakvom politikom neće smanjiti i dao je - otkaz.

Zdravstvo je na rubu raspada. Dobro mi je poznato stanje u zdravstvu bilo putem čekanja i slušanja u zdravstvenim čekaonicama, bilo kazivanja mojih prijatelja koji su liječnici. Za sada zdravstvo živi zahvaljujući liječnicima koje se danas proziva kako i oni moraju podnijeti dio krize. Pogledajte podatke i vidjet ćete da zdravstvo gledano koeficijentima složenosti i prekovremenim radom bitno zaostaje za drugim plaćama. U pitanju su ljudski životi. Za razliku od ostalih javnih djelatnosti gdje su greške često popravljive, toga u zdravstvu nema. Nemojmo se igrati. Osim toga pandemiju su odradili upravo zdravstveni radnici. U bolnicama se mrmlja kako pacijenti tako i zaposleni što znači da je „voda došla do grla“. Dakle, zdravstvo je karcinom čije liječenje zahtjeva dodatne novce.

Inflacija je uvezena. Činjenica se ističe kao obrazloženje što je, kako bi kazao naš premijer, politikantski. Znali smo i morali smo znati, o čemu je većina kolega šutjelo, da tržišna država za razliku od nacionalne države ne može suzbiti inflaciju. (Usput rečeno, o čemu se šuti, inflacija u tržišnoj državi je daleko ubojitija od inflacije u nacionalnoj državi.) Tržišna država brine o inflaciji u dobra vremena povećavajući konkurentnost svoga gospodarstva. To znači da bi vlada morala raditi što je neprihvatljivo na Balkanu. Bolje je prosti a što su rezultati lošiji to će prošnja biti učinkovitija. Opet – „Prosjaci i sinovi“. Dakle inflacija je karcinom, iako uvezena, zahtjeva veliku socijalnu pomoć što će se u Bruxellesu preispitati. Kad posustane dotok pomoći – kruta zbilja srušit će bajku. Neki dan je NOVA dobro prikazala inflaciju. Možda je bila malo zločesta ali je u osnovi kazala istinu. Inflacija je daleko veća nego što to pokazuju službeni podaci. Interesantno o inflaciji su govorili novinari ali nisu njihov izračun komentirali ekonomisti. Postavlja se pitanje – zašto? Nema odgovora, pa ljudi smo a ne cicije.

Obnova ima svoju tragičnu priču koja se najbolje identificira mišljenjima građana iz potresom pogođenih područja. Priča se jedna priča za javnost i radi se kako nitko ne bi mogao kazati kako vlada Andreja Plenkovića zdušno ne brine o obnovi. Jednom nam je krivo jedno drugi put drugo i tako u nedogled. Sve u svemu stanje obnove glavnog grada i velik dio okolice koja je (unatoč ekonomskim zakonitostima) – nerazvijena. To je također karcinom koji zahtjeva velika sredstva kako bi se negativni učinci smanjili. Međutim, ovaj oblik karcinoma jasno svjedoči kako nije moguće pokrenuti razvoj bez pameti i obrazovanja. Međutim, to nije važno. Dovoljno je da raste broj doktora znanosti. Što je više doktora znanosti to će stanje biti bolja znanost ili kvantitet osigurava kvalitet. E nije baš tako. U Kini se je uvijek izdvajalo za znanost i obrazovanje, ali je tek nakon odlaska Maoa Kina pokrenula svoj gospodarski i, bar dijelom, društveni razvoj.

Iseljavanje se nastavlja. Opet nam ponavljaju priču kao ju ne možemo zaustaviti jer se radi o „objektivnom“ procesu. Postavljam pitanje što je s „objektivnim procesom“ u Sloveniji koja nije smanjila broj stanovnika? Usput rečeno, u jednom od časopisa Ekonomija/Economics dao sam usporednu analizu za Sloveniju i Hrvatsku (od pedesetih godina prošlog stoljeća) koja jasno pokazuje, u prvom aproksimaciji, koji i kakvi su rezultati dviju različitih politika. Ni Češka nije izgubila svoje stanovništvo. Mora se jasno kazati da smo znali za demografske probleme ali o tome nismo vodili računa. Zapravo mi živimo od danas do sutra. Još bolje mi živimo samo za danas, sutra nije bitno. Usprkos optimalnoj i sveobuhvatnoj politici pokazuje se da je uvijek potrebno povezivati i analizirati u sadašnjost kako prošlost tako i budućnost. Nisu to odvojeni prostori već procesi u kojima djeluju multiplikativne međuzavisnosti koje se stalno moraju preispitati. Čitajte Dragu vojnića! Opet – potrebno je raditi što je neprihvatljivo na Balkanu. Vjerojatno iseljavanje mladih koji žele promjene može rezultirati gorim stanjem danas u odnosu na jučer i garanciju kako će sutra biti gore nego što je to danas. Opet imamo ozbiljan karcinom.

Nabrajanje karcinoma u Lijepoj Našoj time nije iscrpljen. Svaki čitatelj bi mogao dopuniti navedenu listu. Nije ništa novog ni pametnog kazano. Sve smo to govorili i govorimo mi koji smo katastrofičari. Oni koji vode optimalnu i sveobuhvatnu politiku nemaju razloga za brigu. Lova dolazi, za sada, u potocima iz Bruxellesa. Pitanje je dokle? Trošenje prispjelih sredstava iz Bruxellesa će donijeti nove probleme. Izgrađeno valja održavati. Izdvajati sredstva za amortizaciju. Usput kazano, nikada se na ovim prostorima od uspostave Lijepe Naše nije ozbiljnije raspravljalo o amortizaciji, bruto, neto i novim investicija, te, temeljem istih, kapitalnim koeficijentima. Kad razvijeni, recimo Nizozemci, kažu kako nije u redu da razvijeni stvaraju dodanu vrijednost koja se preko preraspodjela prenose manje razvijenim zemljama nastat će pometnja. Nije to nerealno jer je Njemačka u ozbiljnim problemima. U problemima je Italiji čije ekonomsko stanje mora zabrinjavati. Kad nestane „pomoći“ koju je naš premijer učinkovito isprosio doći teški i tmurni dani za hrvatske građane koji će ubrzati emigraciju. I tako iz dana u dan. Iz sata u sat problemi rastu ali nemojte brinuti naš premijer Andrej Plenković vodi optimalnu i sveobuhvatnu politiku. U tome mu pomaže zaprešićki gradonačelnik Željko Turk kako bi sve bilo optimalno i sveobuhvatno.